

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
Факультет природничих наук
Кафедра біохімії та біотехнології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БІОЕТИКА ТА БІОБЕЗПЕКА

Освітня програма «Біохімія, біотехнологія та методологія біологічних досліджень»
Спеціальність 091 «Біологія та біохімія»
Галузь знань 09 Біологія

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Біоетика та біобезпека
Освітня програма	«Біохімія, біотехнологія та методологія біологічних досліджень»
Спеціалізація (за наявності)	Відсутня
Спеціальність	091 Біологія та біохімія
Галузь знань	09 Біологія
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	III / 6
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 24 год. Практичні заняття – 6 год. Самостійна робота – 60 год. Загальна кількість кредитів - 3
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання:	

2. Опис дисципліни

Анотація курсу

Курс «Біоетика та біобезпека» спрямований на формування у студентів світоглядних понять, розуміння необхідності використання біологічних об'єктів при проведенні біомедичних досліджень, готовність працювати з біологічними об'єктами з урахуванням вимог існуючих міжнародних етичних стандартів проведення наукових досліджень на людині і тварин і незалежної етичної експертизи наукових проєктів, готовності до організаційно-управлінської професійної діяльності.

Студенти повинні розуміти специфіку використання біологічних об'єктів у своїй професійній сфері. В процесі вивчення курсу «Біоетика та біобезпека» студенти ознайомляться із закономірностями правового регулювання біологічних та медичних досліджень, поняттями про етичність сучасних технологій та безпекою використання сучасних біотехнологій. Актуальність цього курсу пов'язана з розглядом особливостей сучасного тлумачення біоетики, що має соціально-орієнтоване значення. Однією з основних тем біоетики є захист прав і гідності людини при впровадженні нових біомедичних технологій. Положення біоетики також концентруються навколо традиційних філософських питань: про сутність життя, проблеми існування людини, діалектиці біологічного і соціального в людині, межах людського існування. Важливою змістовною особливістю курсу є розгляд фундаментальної етичної проблематики, пов'язаної з аксіологічними і праксиологічними аспектами діяльності науковця. Особлива увага в курсі приділяється обговоренню нормативно-правової бази в галузі біоетики та медичної практики, інтерпретації окремих документів, що регламентують дані проблеми в нормативно-правовому полі різних держав. Біоетика розкривається як міждисциплінарна область знань, спрямована на виявлення, вивчення і осмислення проблем біомедичної практики і біологічних досліджень, які

пов'язані з широкою філософською, моральною і соціально-правовою рефлексією. Особливістю даного курсу є розгляд біоетичних проблем в контексті конкретно-наукової діяльності біохіміка - дослідницької, експериментальної роботи. Дана дисципліна є важливою в підготовці майбутнього біохіміка, вона допомагає інтегрувати знання, отримані при вивченні таких дисциплін як генетика, молекулярна біологія, мікробіологія, філософія, соціологія, психологія та ін.

Компетентності (відповідно до матриці ОП):

Соціально-особистісні (С1) підтримка необхідного для професійної діяльності інтелектуального рівня, володіння креативним мисленням, володіння системним мисленням, вміння передбачати кінцевий результат та наполегливо досягати мети. Знання критеріїв оцінки якості результатів діяльності, володіння властивостями комунікабельності й адаптивності, володіння толерантним відношенням до думок, поглядів інших осіб на різні аспекти та характеристики діяльності. Розуміння необхідності бути критичним та самокритичним, розуміння необхідності та дотримання норм здорового способу життя

Загальнонаукові (С2) Здатність до пошуку та аналізу інформації з використанням різних джерел, у т.ч. результатів власних досліджень. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Здатність до комунікації у професійній діяльності, у т. ч. на міжнародному рівні. Здатність виконувати професійні функції і проводити дослідження на відповідному рівні у галузі біохімії та експериментальної біології. Здатність діяти із дотриманням морально-етичних норм професійної діяльності і

Загальнопрофесійні (С4) - Здатність до поглиблення теоретичних та методологічних знань у галузі біологічних наук і на межі предметних галузей. Здатність застосовувати знання у професійній діяльності з урахуванням новітніх досягнень, у т. ч. для дослідницької роботи. Здатність використовувати знання й практичні навички в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей для виконання професійних завдань, біохімічних явищ і процесів. Навички аргументованого ведення дискусії та спілкування в галузі. Здатність виконувати роботу з дотриманням правил біологічної етики, біобезпеки, біозахисту.

Спеціалізовано-професійні (С5) - здатність виконувати поставлені експериментальні чи теоретичні завдання, а також описувати, аналізувати та критично оцінювати експериментальні дані. Знаходження шляхів вирішення актуальних проблем наукового і професійно орієнтованого характеру та прогнозування їх наслідків. Написання частини наукових текстів, під керівництвом старших колег (магістрів, викладачів), підготовки рукописів статей та їх публікації.

Гнучкість мислення (С6) - набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування біологічних знань та компетентностей в широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті.

Обчислювальні навички (С7) - здатність використовувати відповідне програмне забезпечення (бази даних, пакети) для проведення біохімічних та біоінформатичних досліджень.

Математичні навички (С9) - здатність розуміти та уміло використовувати математичні та статистичні методи, які часто використовуються у експериментальній біології.

Програмні результати навчання (відповідно до матриці ОП):

D1. Визначати свій внесок у справу, здійснювати злагоджену роботу на результат з урахуванням суспільних, державних і виробничих інтересів (С1, С2, С6).

D2. Дотримуватись норм академічної доброчесності під час навчання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів наукових досягнень (С1, С2).

D3. Володіти добрими робочими навичками працювати самостійно (бакалаврська робота) або в групі (лабораторні роботи, включаючи навички лідерства при їх виконанні), уміння отримати результат у рамках обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату (С1, С2, С4-С7, С9).

Викладачі

**Марія БАЙЛЯК
Марія ЛИЛИК**